

Speciaal blauw. Verschijningsvormen en overwegingen van specialisatie en de-specialisatie binnen de Nederlandse politieorganisatie (2014). R.J. Morée, W. Landman en A.C. Bos (Twynstra Gudde, Amersfoort). Politiewetenschap 74

Onderzoeksvragen

1. Hoe heeft (de)specialisatie zich binnen de verschillende thema's ontwikkeld en welke verschillen doen zich hierbij voor tussen de thema's?
2. Welke verschijningsvormen heeft specialisatie binnen de verschillende thema's en welke verschillen doen zich hierbij tussen de thema's voor?
3. Welke factoren liggen ten grondslag aan de (de)specialisatiebewegingen binnen de verschillende thema's?
4. Welke patronen op het gebied van (de)specialisatie tekenen zich op basis van het voorgaande af binnen de politie in Nederland en wat is de betekenis van deze patronen voor de toekomst?

Methoden van onderzoek

- literatuurstudie
- interviews met direct betrokkende binnen de thema's zoals lectoren, programmamanagers en vakspecialisten

Samenvatting

Op basis van een historische schets van vijf relevante politiethema's is onderzocht hoe (de)specialisatie zich binnen deze thema's heeft ontwikkeld, welke verschijningsvormen specialisatie daarbij kent, welke overwegingen hieraan ten grondslag liggen, welke patronen zich hierbij aftekenen en wat de betekenis van deze patronen is voor de toekomst. De thema's zijn: verkeer, forensisch (forensische opsporing), milieu (milieucriminaliteit), financieel (financieel-economische criminaliteit) en digitaal (cybercriminaliteit).

Uit het onderzoek – een historische schets en interviews - blijkt dat de politieorganisatie de meer specialistische taken en thema's in het brede politiewerk wil inbedden, maar dat deze specialistische taken in de praktijk altijd concurreren met 'de waan van de dag'. Het gevolg is dat specialistische teams, die eigenlijk moeten ondersteunen, het werk feitelijk al gauw overnemen. Voor het bredere team krijgt de specialistische taak daarmee minder prioriteit. Daarmee houdt een specialisme zichzelf gemakkelijk in stand, met als gevolg dat het ideaal van de brede inbedding niet dichterbij komt.

Het onderzoek brengt verschillende factoren in beeld, die van invloed zijn op (de)specialisatie. De stelling dat de buitenwereld leidend is voor de inrichting van de politieorganisatie gaat niet op, wel lijkt er een sterk verband te zijn tussen de thema's waar de buitenwereld om vraagt en waarop de politie zich richt. Aandacht van de rijksoverheid (kabinetsbeleid) voor een thema is daarbij van meer belang voor de mate van (de)specialisatie dan aandacht van de politietop. Incidenten kunnen worden gezien als katalysator van de prioriteit en de mate van specialisatie die binnen de politie aan een bepaald thema of een bepaalde taak wordt toegekend. Wetgeving is in die zin maar een beperkt drijvende factor. Van dominant belang is de wijze van financiering; geoormerkt geld 'dwingt' tot specialisatie.

Waar voor veel (zeker private) organisaties het specialiseren van een taak voortkomt uit efficiencyoverwegingen, komt uit dit onderzoek geen expliciete koppeling tussen het efficiencyvraagstuk en (de)specialisatie naar voren. Een afweging of taken wel of niet specialistisch zouden moeten worden weggezet, lijkt in de onderzochte periode (van voor de Nationale Politie) meer op actualiteit, opportuniteit en toeval te berusten, dan dat er gegronde organisatiekundige overwegingen aan ten grondslag liggen.